

ACORD PRIVIND AGRICULTURA

Membrii,

Decizând să stabilească o bază pentru inițierea unui proces de reformă a comerțului cu produse agricole în conformitate cu obiectivele negocierilor enunțate în Declarația de la Punta del Este;

Reamintind că obiectivul pe termen lung pe care l-au convenit cu ocazia examinării la jumătatea perioadei negocierilor comerciale multilaterale Runda Uruguay "este de a constitui un sistem de comerț pentru produsele agricole care să fie echitabil și axat pe piață și ca un proces de reformă ar trebui întreprins prin negocierea de angajamente privind susținerea și protecția și prin elaborarea de reguli și discipline ale G.A.T.T. întărite și mai eficiente în practică";

Reamintind, pe de altă parte că "obiectivul pe termen lung susmenționat este de a se ajunge, printr-un proces susținut eșalonat pe o perioadă convenită, la reduceri progresive substanțiale ale sprijinului și ale protecției în agricultură, care să permită să se corecteze și să se prevină restricțiile și distorsiunile aplicabile piețelor agricole mondiale precum și să le prevină";

Hotărâți să ajungă la angajamente obligatorii și specifice în fiecare din domeniile următoare: acces pe piețe, sprijin intern, concurență la export, și să parvină la un acord asupra aspectelor sanitare și fitosanitare;

Fiind de acord că, în punerea în practică a angajamentelor lor în materie de acces pe piețe, țările dezvoltate Membre vor ține cont pe deplin de necesitățile și de situația specifică a țărilor în curs de dezvoltare Membre prin prevederea unei îmbunătățiri mai accentuate a posibilităților și modalităților de acces pentru produsele agricole care prezintă un interes specific pentru acești Membri, inclusiv liberalizarea cea mai completă a comerțului cu produse agricole tropicale convenită cu ocazia examinării la jumătatea perioadei, și pentru produsele care prezintă o importanță specifică pentru diversificarea producției de înlocuire a culturilor de plante narcotice ilicite;

Notând că angajamentele în baza programului de reformă ar trebui să fie luate într-o manieră echitabilă pentru toți Membrii, având în vedere considerente altele decât cele de ordin comercial, inclusiv siguranța alimentară și necesitatea protecției mediului înconjurător, având în vedere faptul că s-a convenit ca un tratament special și diferențiat pentru țările în curs de dezvoltare este un element care face parte integrantă din negocieri, și ținând cont de efectele negative posibile ale aplicării programului de reformă asupra țărilor cel mai puțin avansate și țărilor în curs de dezvoltare net importatoare de produse alimentare;

Au convenit în cele ce urmează:

PARTEA I-a

Articolul I

Definiții

În prezentul Acord, în afară de cazul în care din context rezultă un sens diferit:

- a) expresia "măsură globală de sprijin" și abrevierea "MGS" se înțeleg ca fiind nivelul de sprijin anual, exprimat în termeni monetari, acordat pentru un produs agricol în favoarea producătorilor produsului agricol inițial sau ca fiind sprijinul, altul decât prin produs, acordat în favoarea producătorilor agricoli în general, altul decât sprijinul acordat în baza programelor care îndeplinesc condițiile cerute pentru a fi exceptat de la reducere în baza Anexei 2 la prezentul Acord, care este:

- i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază, este specificat în tabelele corespunzătoare de date explicative încorporate prin trimitere în Partea a IV-a din Lista unui Membru; și
 - ii) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul oricărui an al perioadei de punere în aplicare și ulterior, este calculat conform prevederilor Anexei 3 la prezentul Acord și ținându-se cont de componentele și de metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin trimitere în Partea a IV-a din Lista Membrului;
- b) un "produs agricol inițial" în ceea ce privește angajamentele în materie de sprijin intern este definit ca produsul, aflat cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări, specificat în Lista unui Membru și în datele explicative care se raportează la aceasta; "cheltuielile bugetare" sau "cheltuielile" cuprind încasările la care se renunță;
- c) „cheltuielile bugetare” sau „cheltuielile” cuprind încasările la care se renunță;
- d) expresia "măsură echivalentă de sprijin" se înțelege ca fiind nivelul de sprijin anual, exprimat în termeni monetari, acordat producătorilor unui produs agricol inițial prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri, al cărui calcul în conformitate cu metoda AMS este irealizabil, altul decât sprijinul acordat în baza unor programe care îndeplinesc condițiile cerute pentru a fi exceptate de la reducere în conformitate cu Anexei 2 la prezentul Acord, și care este:
- i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază, este specificat în tabelele corespunzătoare de date explicative încorporate prin trimitere în Partea a IV-a a Listei unui Membru; și
 - ii) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul oricărui an al perioadei de punere în aplicare și ulterior, este calculat în conformitate cu prevederile Anexei 4 la prezentul Acord și ținându-se cont de componentele și de metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin trimitere în Partea a IV-a a Listei Membrului;
- e) expresia "subvenții la export" se înțelege ca fiind subvențiile legate de rezultatele la export, inclusiv subvențiile la export enumerate la Articolul 9 al prezentului Acord;
- f) expresia "perioadă de punere în aplicare" se înțelege ca fiind perioada de șase ani începând în 1995, cu excepția cazului în care, în aplicarea Articolului 13, ea se înțelege ca fiind perioada de nouă ani începând în 1995;
- g) "concesiile în materie de acces pe piețe" cuprind toate angajamentele în materie de acces pe piețe contractante în conformitate cu prezentul Acord;
- h) expresiile "măsură globală de sprijin total" și "AMS total" se înțeleg ca fiind suma întregului sprijin intern acordat în favoarea producătorilor agricoli, calculată prin adunarea tuturor măsurilor globale de sprijin pentru produsele agricole inițiale, a tuturor măsurilor globale de sprijin altele decât cele de produs și a tuturor măsurilor echivalente de sprijin pentru produsele agricole, și care este:
- i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază (respectiv "AMS total de bază") și sprijinul maxim care este permis a fi acordat în timpul oricărui an din perioada de punere în aplicare sau ulterior (respectiv "Nivelurile de angajament consolidate anuale și finale"), este cea care este specificată în Partea a IV-a a Listei unui Membru; și
 - ii) în ceea ce privește nivelul de sprijin efectiv acordat în timpul oricărui an al perioadei de punere în aplicare și ulterior (respectiv "AMS total curent"), este calculată în conformitate cu prevederile prezentului Acord, inclusiv articolul 6, și

cu componentele și metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin trimitere în Partea a IV-a a Listei Membrului;

- i) termenul "anul" menționat în paragraful f) de mai sus și care este în raport cu angajamentele specifice ale unui Membru se înțelege ca fiind anul calendaristic, financiar sau de marketing specificat în Lista care se referă la acest Membru.

Articolul 2

Produse vizate

Prezentul Acord se aplică produselor enumerate în Anexa 1 a prezentului Acord, denumite în continuare produse agricole.

PARTEA a II-a

Articolul 3

Încorporarea concesiilor și angajamentelor

1. Angajamentele în materie de sprijin intern și de subvenții la export cuprinse în Partea a IV-a a Listei fiecărui Membru constituie angajamente de limitare a subvenționării și fac parte integrantă din G.A.T.T. 1994.
2. Supus prevederilor Articolului 6, un Membru nu va acorda sprijin în favoarea producătorilor naționali în exces față de nivelurile de angajament specificate în secțiunea I a Părții a IV-a din Lista sa.
3. Supus prevederilor paragrafelor 2 b) și 4 ale Articolului 9, un Membru nu va acorda subvenții la export enumerate la paragraful 1 al Articolului 9 pentru produsele agricole sau grupurile de produse specificate în Secțiunea a II-a a Părții a IV-a din Lista sa în exces față de nivelurile de angajamente în materie de cheltuieli bugetare și cantități care sunt specificate în aceasta și nu va acorda astfel de subvenții pentru nici un produs agricol nespecificat în această secțiune a Listei sale.

PARTEA a III-a

Articolul 4

Accesul pe piețe

1. Concesiile în materie de acces pe piețe conținute în Liste se referă la consolidări și reduceri de taxe vamale și alte angajamente în materie de acces pe piețe care sunt specificate în acestea.
2. Membrii nu vor menține măsuri de tipul celor care au trebuit să fie transformate în taxe vamale propriu-zise¹, nici nu vor recurge și nici nu vor reveni la astfel de măsuri, cu excepția celor prevăzute în Articolul 5 și în Anexa 5.

¹ Aceste măsuri cuprind restricțiile cantitative la import, prelevările variabile la import, prețurile minime la import, regimurile de import discreționare, măsurile netarifare aplicate prin intermediul întreprinderilor comerciale de stat, autolimitările la export și măsurile similare la frontieră altele decât taxele vamale propriu-zise, indiferent dacă aceste măsuri sunt sau nu aplicate cu titlul de derogări în baza prevederilor referitoare la balanța de plăți sau în baza altor prevederi generale care nu se referă în mod special la agricultură ale G.A.T.T. 1994 sau ale altor Acorduri comerciale multilaterale cuprinse în Anexa 1 A a Acordului OMC.

Articolul 5

Clauza specială de salvagardare

1. Indiferent de prevederile paragrafului 1 b) al Articolului II al G.A.T.T. 1994, orice Membru va putea recurge la prevederile paragrafelor 4 și 5 de mai jos în legătură cu importul unui produs agricol, pentru care măsuri vizate la paragraful 2 al Articolului 4 din prezentul Acord au fost transformate într-o taxă vamală propriu-zisă și care este desemnată în Lista sa prin simbolul "SSG" ca făcând obiectul unei concesii pentru care prevederile prezentului articol pot fi invocate dacă:
 - a) volumul importurilor acestui produs care intră pe teritoriul vamal al Membrului ce acordă concesiile în cursul oricărui an care depășește un nivel de declanșare care se raportează la posibilitatea de acces pe piața existentă astfel cum el este enunțat la paragraful 4, sau, dar nu cumulativ;
 - b) prețul la care importurile acestui produs pot intra pe teritoriul vamal al Membrului ce acordă concesiile, determinat pe baza prețului de import CIF al livrării respective exprimat în moneda națională, coboară sub prețul de declanșare egal cu prețul de referință mediu pentru perioada 1986-1988² al produsului considerat.
2. Importurile, făcând obiectul angajamentelor în materie de acces curent și minim stabilite în cadrul unei concesii vizate la paragraful 1 de mai sus, vor fi luate în considerare pentru a se determina, dacă volumul importurilor cerute pentru invocarea prevederilor alineatului 1a) și ale paragrafului 4 este atins, însă importurile făcând obiectul unor angajamente de acest gen nu vor fi afectate de o taxă adițională care ar putea fi impusă în baza fie a alineatului 1a) și a paragrafului 4, fie a alineatului 1b) și a paragrafului 5 de mai jos.
3. Orice livrare a unui anumit produs care este în curs de transport pe baza unui contract încheiat înainte ca taxa adițională să fie impusă în baza alineatului 1a) și a paragrafului 4 va fi exceptată de la această taxă adițională, înțelegându-se că ea va putea fi luată în considerare în cadrul volumului de importuri pentru produsul respectiv în anul următor în vederea declanșării prevederilor alineatului 1a) pe parcursul anului respectiv.
4. Orice taxă adițională impusă în baza alineatului 1a) nu va fi menținută decât până la sfârșitul anului în cursul căruia ea a fost impusă și nu va putea fi percepută decât la un nivel care să nu depășească o treime din nivelul taxei vamale propriu-zise aplicabilă pe parcursul anului în care măsura a fost luată. Nivelul de declanșare va fi fixat în conformitate cu baremul care urmează, pe baza posibilităților de acces pe piețe definite ca fiind importurile ca procent din consumul intern corespunzător³ pe o perioadă de trei ani precedenți pentru care există date disponibile:
 - a) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs vor fi inferioare sau egale cu 10 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 125 la sută;
 - b) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs vor fi mai mari de 10 la sută dar inferioare sau egale cu 30 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 110 la sută;
 - c) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs vor fi mai mari de 30 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 105 la sută.

² Prețul de referință utilizat pentru invocarea prevederilor acestui alineat va fi, ca regulă generală, valoarea unitară CIF medie a produsului considerat, sau, dacă nu, va fi un preț corespunzător având în vedere calitatea produsului și stadiul său de transformare. După ce a fost utilizat pentru prima dată, el va fi publicat și pus la dispoziția publicului în măsura necesară pentru a permite celorlalți Membri să evalueze taxa adițională care poate fi percepută.

³ În cazurile în care consumul intern nu va fi luat în considerare, se va aplica nivelul de declanșare de bază prevăzut la alineatul 4 a).

În toate cazurile, taxa adițională va putea fi impusă în orice an în care volumul în cifre absolute al importurilor produsului respectiv care intră pe teritoriul vamal al Membrului ce acordă concesiya depășește suma de (x) ca nivel de declanșare de bază, indicat mai sus, înmulțit cu cantitatea medie importată pe parcursul a trei ani precedenți pentru care există date disponibile și de (y) ca variație a volumului în cifre absolute al consumului intern pentru produsul respectiv pe parcursul anului cel mai recent pentru care există date disponibile raportat la anul precedent, înțelegându-se că nivelul de declanșare nu va fi mai mic de 105 la sută din cantitatea medie importată vizată conform lui (x).

5. Taxa adițională impusă în baza alineatului 1 b) se va stabili conform baremului următor:
 - a) dacă diferența între prețul de import CIF de expediere exprimat în moneda națională (denumit în continuare "prețul de import") și prețul de declanșare definit în alineatul respectiv este inferioară sau egală cu 10 la sută din prețul de declanșare, nu va fi impusă nici o taxă adițională;
 - b) dacă diferența dintre prețul de import și prețul de declanșare (în continuare denumită "diferența") este mai mare de 10 la sută dar inferioară sau egală cu 40 la sută din prețul de declanșare, taxa adițională va fi egală cu 30 la sută din suma de peste 10 la sută;
 - c) dacă diferența este mai mare de 40 la sută dar inferioară sau egală cu 60 la sută din prețul de declanșare, taxa adițională va fi de 50 la sută din suma de peste 40 la sută, la care se va adăuga taxa adițională admisă în baza alineatului b);
 - d) dacă diferența este mai mare de 60 la sută dar mai mică sau egală cu 75 la sută, taxa adițională va fi egală cu 70 la sută din suma de peste 60 la sută din prețul de declanșare, la care se vor adăuga taxele adiționale admise în baza alineatelor b) și c);
 - e) dacă diferența este mai mare de 75 la sută din prețul de declanșare, taxa adițională va fi egală cu 90 la sută din suma de peste 75 la sută, la care se vor adăuga taxele adiționale admise în baza alineatelor b), c) și d).
6. Pentru produsele perisabile și sezoniere, condițiile enunțate mai sus vor fi aplicabile astfel încât să se țină cont de caracteristicile specifice ale acestor produse. În mod special, va fi posibil să se utilizeze perioade mai scurte prin raportare la perioadele corespunzătoare ale perioadei de bază, conform alineatului 1a) și paragrafului 4, precum și prețuri de referință diferite pentru perioade diferite conform alineatului 1b).
7. Funcționarea clauzei speciale de salvagardare va fi asigurată în mod transparent. Orice Membru care va lua măsuri în baza alineatului 1a) de mai sus va informa despre aceasta Comitetul pentru agricultură, adresându-i o înștiințare scrisă cuprinzând date pertinente cu cât mai mult timp posibil înainte și, în orice caz, într-un termen de 10 zile de la punerea în aplicare a acestor măsuri. În cazurile în care variațiile de volume de consum vor trebui să fie defalcate pe linii tarifare diferite care fac obiectul măsurilor în baza paragrafului 4, datele pertinente vor cuprinde informațiile și metodele utilizate pentru defalcarea acestor variații. Un Membru care va lua măsuri în baza paragrafului 4 va acorda oricăror Membri interesați posibilitatea de a proceda la consultări cu privire la condițiile de aplicare a măsurilor respective. Orice Membru, care va lua măsuri în baza alineatului 1b) de mai sus, va informa despre aceasta Comitetul pentru agricultură, adresându-i o înștiințare scrisă, cuprinzând date pertinente într-un termen de 10 zile, începând de la punerea în aplicare a primei dintre aceste măsuri sau, pentru produsele perisabile și sezoniere, a primei măsuri luate în oricare perioadă. Membrii se angajează, în măsura în care aceasta va fi posibil, să nu recurgă la prevederile alineatului 1b) atunci, când volumul importurilor produselor respective este în scădere. Atât într-unul, cât și în celălalt caz, Membrul, care va lua astfel de măsuri, va acorda oricăror Membri interesați posibilitatea de a proceda la consultări cu privire la condițiile de aplicare a măsurilor respective.

8. În cazurile în care sunt luate măsuri în conformitate cu paragrafele 1 la 7 de mai sus, Membrii se angajează să nu recurgă la prevederile paragrafelor 1a) și 3 ale Articolului XIX al G.A.T.T. 1994 și nici la paragraful 2 din Articolul 8 din Acordul privind salvagardarea.
9. Prevederile prezentului Articol vor rămâne în vigoare pe durata procesului de reformă prevăzut la Articolul 20.

PARTEA a IV-a

Articolul 6

Angajamente în materie de sprijin intern

1. Angajamentele de reducere a sprijinului intern ale fiecărui Membru cuprinse în Partea a IV-a din Lista sa se vor aplica la toate măsurile sale de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli, cu excepția măsurilor interne care nu sunt supuse reducerii ținându-se cont de criteriile enunțate în prezentul Articol și în Anexa 2 la prezentul Acord. Aceste angajamente sunt exprimate printr-o măsură globală de sprijin total și prin "Niveluri de angajament consolidate anuale și finale".
2. Așa cum s-a convenit la examinarea la jumătatea perioadei, respectiv ca măsurile de sprijin, direct sau indirect, luate de către puterile publice pentru a încuraja dezvoltarea agricolă și rurală fac parte integrantă din programele de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare, subvențiile pentru investiții care sunt disponibile de o manieră generală pentru agricultura în țările în curs de dezvoltare Membre și subvențiile pentru input-urile agricole care sunt disponibile de o manieră generală pentru producătorii care, care în țările în curs de dezvoltare Membre, au venituri slabe sau sunt dotați cu resurse limitate vor fi exceptate din angajamentele de reducere a sprijinului intern care le-ar fi altfel aplicabile, precum și sprijinul intern pentru producătorii din țările în curs de dezvoltare Membre menit să încurajeze înlocuirea culturilor de plante narcotice ilicite. Sprijinul intern care răspunde criteriilor enunțate în prezentul paragraf nu va trebui să fie inclus, de către un Membru, în calculul AMS-ului sau total curent.
3. Un Membru va fi considerat ca respectându-și angajamentele sale de reducere a sprijinului intern în orice an în care sprijinul său intern în favoarea producătorilor agricoli exprimat prin AMS total curent nu va depăși nivelul de angajament consolidat anual sau final corespunzător, specificat în Partea a IV-a a Listei sale.
4.
 - a) Un Membru nu va fi solicitat să includă în calculul AMS-ului sau total curent și nu va fi solicitat să reducă:
 - i) sprijinul intern pe produs care ar trebui în mod normal să fie inclus de către un Membru în calculul AMS-ului sau în cazul în care acest sprijin nu va depăși 5 la sută din valoarea totală a producției unui produs agricol inițial al acestui Membru în anul respectiv; și,
 - ii) sprijinul intern altul decât cel pe produs care ar trebui în mod normal să fie inclus de către un Membru în calculul AMS-ului sau curent în cazul în care acest sprijin nu va depăși 5 la sută din valoarea producției agricole totale a Membrului respectiv.
 - b) Pentru țările în curs de dezvoltare Membre, procentajul *de minimis* de luat în calcul în baza prezentului paragraf va fi de 10 la sută.
5.
 - a) Vărsămintele directe în baza programelor de limitare a producției nu vor fi supuse angajamentului de reducere a sprijinului intern dacă:

- i) aceste vărsăminte sunt calculate în funcție de o suprafață și randamente fixe; sau
 - ii) aceste vărsăminte sunt efectuate pentru 85 la sută sau mai puțin din nivelul de bază al producției; sau
 - iii) vărsămintele pentru animale sunt efectuate pentru un număr fix de capete.
- b) Exceptarea de la angajamentul de reducere a vărsămintelor directe care răspund criteriilor de mai sus se va exprima prin excluderea valorii acestor vărsăminte directe din calculul de către un Membru al AMS-ului său total curent.

Articolul 7

Discipline generale privind sprijinul intern

1. Fiecare Membru va asigura ca toate măsurile de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli, care nu fac obiectul angajamentelor de reducere datorită faptului că răspund criteriilor enunțate în Anexa 2 la prezentul Acord, să fie conforme cu anexa respectivă.
2. a) Orice măsură de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli, inclusiv orice modificare a unei asemenea măsuri, precum și orice măsură introdusă ulterior care nu se poate demonstra faptul că răspunde criteriilor din Anexa 2 la prezentul Acord sau că poate fi exceptată de la reducere în baza oricărei alte prevederi a prezentului Acord, vor fi incluse de către un Membru în calculul AMS-ului său total curent.
- b) Atunci când nu există angajamente în materie de AMS total în Partea a IV-a din Lista unui Membru, acesta nu va acorda producătorilor agricoli un sprijin, care să depășească nivelul *de minimis* pertinent indicat la paragraful 4 al Articolului 6.

PARTEA a V-a

Articolul 8

Angajamente în materie de concurență la export

Fiecare Membru se angajează să nu acorde subvenții la export decât în conformitate cu prezentul Acord și cu angajamentele care sunt specificate în Lista acestui Membru.

Articolul 9

Angajamente în materie de subvenții la export

1. Subvențiile la export care fac obiectul unor angajamente de reducere în conformitate cu prezentului Acord sunt:
 - a) acordarea, de către organele publice sau organismele acestora, de subvenții directe, inclusiv de vărsăminte în natură, unei întreprinderi, unei ramuri de producție, unor producători ai unui produs agricol, unei cooperative sau altei asociații a acestor producători sau unui oficiu de comercializare, în funcție de rezultatele la export;
 - b) vânzarea sau furnizarea la export, de către puterile publice sau organismele acestora, de stocuri de produse agricole constituite în scopuri necomerciale, la un preț inferior prețului comparabil cerut pentru produsul similar cumpărătorilor de pe piața internă;
 - c) vărsămintele la exportul unui produs agricol care sunt finanțate în baza unei măsuri a puterilor publice, indiferent dacă ele reprezintă sau nu o cheltuială pentru trezoreria publică, inclusiv vărsămintele care sunt finanțate prin încasările provenind dintr-o

prelevare impusă asupra produsului agricol respectiv sau asupra unui produs agricol din care derivă produsul exportat;

- d) acordarea de subvenții pentru reducerea costurilor de comercializare a exporturilor de produse agricole (altele decât serviciile de promovare a exporturilor și serviciile de consultanță general disponibile), inclusiv costurile întreținerii, îmbunătățirii calității și alte costuri de prelucrare, precum și costurile transportului internațional terestru și pe apă;
- e) cheltuielile de transport intern terestru și pe apă pentru livrările la export, stabilite sau impuse de către puterile publice în condiții mai favorabile decât pentru livrările în trafic intern;
- f) subvențiile la produsele agricole acordate pentru încorporarea acestor produse exportate.

2.

- a) Cu excepția prevederilor de la aliniatul b), nivelurile de angajament în materie de subvenții la export pentru fiecare an al perioadei de punere în aplicare, astfel cum sunt specificate în Lista unui Membru, reprezintă, în ceea ce privește subvențiile la export enumerate în paragraful 1 al prezentului articol:
 - i) în cazul angajamentelor de reducere a cheltuielilor bugetare, nivelul maxim al cheltuielilor privind aceste subvenții care pot fi prevăzute sau angajate în anul respectiv pentru produsul agricol sau grupa de produse respectivă; și
 - ii) în cazul angajamentelor de reducere a cantităților exportate, cantitatea maximă a unui produs agricol sau a unui grup de produse, pentru care subvențiile la export respective pot fi acordate în anul respectiv.
- b) Din cel de-al doilea în cel de-al cincilea an al perioadei de punere în aplicare, un Membru va putea acorda într-un anumit an subvenții la export enumerate la paragraful 1 de mai sus care să depășească nivelurile anuale de angajament corespunzătoare în ceea ce privește produse sau grupe de produse specificate în Partea a IV-a a Listei sale, cu condiția că:
 - i) sumele cumulative ale cheltuielilor bugetare cu titlul de subvenții, de la începutul perioadei de punere în aplicare până în anul respectiv, să nu depășească sumele cumulate care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente în materie de cheltuieli specificate în Lista Membrului respectiv cu mai mult de 3 la sută din nivelul acestor cheltuieli bugetare în timpul perioadei de bază;
 - ii) acele cantități cumulative exportate prin beneficierea de aceste subvenții, de la începutul perioadei de punere în aplicare până în anul respectiv, să nu depășească cantitățile cumulate care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente în materie de cantități specificate în Lista Membrului respectiv cu mai mult de 1,75 la sută din cantitățile perioadei de bază;
 - iii) sumele cumulative totale ale cheltuielilor bugetare pentru aceste subvenții de export și cantitățile care beneficiază de aceste subvenții de export pe parcursul întregii perioade de punere în aplicare să nu depășească totalul care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente specificate în Lista Membrului respectiv; și
 - iv) cheltuielile bugetare ale Membrului cu titlu de subvenții la export și cantitățile care beneficiază de aceste subvenții să nu fie, la terminarea perioadei de punere în aplicare, mai mari de 64 la sută și respectiv de 79 la sută din nivelurile din perioada de bază 1986-1990. Pentru țările în curs de dezvoltare Membre, aceste procentaje vor fi de 76 și respectiv 86 la sută.

3. Angajamentele referitoare la limitări privind lărgirea aplicabilității subvenționării la export sunt acelea specificate în Liste.
4. În perioada de punere în aplicare, țările în curs de dezvoltare Membre nu vor fi ținute să-și asume angajamente în ceea ce privește subvențiile la export enumerate la alineatele d) și e) ale paragrafului 1 de mai sus, cu condiția ca acestea să nu fie aplicate într-un mod care să echivaleze cu ocolirea angajamentelor de reducere.

Articolul 10

Prevenirea ocolirii angajamentelor în materie de subvenții la export

1. Subvențiile la export care nu sunt enumerate la paragraful 1 al Articolului 9 nu vor fi aplicate într-un mod care să determine, sau care amenință să ducă la ocolirea angajamentelor în materie de subvenții la export; nu se va recurge nici la tranzacții necomerciale pentru a ocoli aceste angajamente.
2. Membrii se angajează să participe la elaborarea de discipline convenite la nivel internațional pentru a reglementa acordarea de credite de export, de garanții de credite de export sau de programe de asigurare și, după acordul asupra acestor discipline, să nu ofere credite de export, garanții de credite de export sau programe de asigurare decât în conformitate cu disciplinele respective.
3. Orice Membru care pretinde că orice cantitate exportată prin depășirea nivelului unui angajament de reducere nu este subvenționată va trebui să demonstreze că nici o subvenție de export, care figurează sau nu în lista de la Articolul 9, nu a fost acordată pentru cantitatea exportată respectivă.
4. Membrii care acordă un ajutor alimentar internațional vor face în așa fel ca:
 - a) acordarea de ajutor alimentar internațional să nu fie legată direct sau indirect de exporturi comerciale de produse agricole către țările beneficiare;
 - b) tranzacțiile legate de ajutorul alimentar internațional, inclusiv ajutorul alimentar bilateral care este exprimat în termeni monetari, să se efectueze conform "Principiilor FAO în materie de furnizare a excedentelor și obligațiilor de consultare", inclusiv, după caz, sistemului de cerințe uzuale de comercializare; și
 - c) acest ajutor să fie furnizat în măsura posibilului în mod integral sub formă de donații sau în condiții nu mai puțin favorabile decât cele prevăzute la Articolul IV din Convenția din 1986 cu privire la ajutorul alimentar.

Articolul 11

Produsele încorporate

În nici un caz subvenția unitară plătită pentru un produs primar agricol încorporat nu va putea să depășească subvenția unitară care ar fi plătită pentru exporturile produsului primar însuși.

PARTEA a VI-a

Articolul 12

Disciplini referitoare la prohibițiile și restricțiile la export

1. În cazurile în care un Membru va constitui o nouă prohibiție sau restricție la exportul de produse alimentare conform paragrafului 2 a) al Articolului XI al G.A.T.T. 1994, el va respecta următoarele prevederi:

- a) Membrul care va institui o prohibiție sau restricție la export va lua în mod corespunzător în considerare efectele acestei prohibiții sau restricții asupra securității alimentare a Membrilor importatori;
 - b) Înainte de a institui o prohibiție sau restricție la export, Membrul va informa Comitetul pentru agricultură, cu atât timp înainte cât va fi posibil, adresându-i o înștiințare scrisă cuprinzând informații cum sunt natura și durata acestei măsuri și va proceda, la cerere, la consultări cu orice alt Membru care are un interes substanțial în calitate de importator cu privire la orice problemă legată de măsura respectivă. Membrul care instituie o astfel de prohibiție sau restricție la export va furniza, la cerere, Membrului respectiv informațiile necesare.
2. Prevederile prezentului Articol nu se vor aplica unei țări în curs de dezvoltare Membră, în afară de cazul în care măsura este luată de o țară în curs de dezvoltare Membră care este exportatoare netă a produsului alimentar specific respectiv.

PARTEA a VII-a

Articolul 13

Moderație necesară

În perioada de punere în aplicare, independent de prevederile G.A.T.T. 1994 și ale Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii (denumit în prezentul Articol "Acordul privind subvențiile"):

- a) măsurile de sprijin intern care sunt pe deplin conforme cu prevederile Anexei 2 la prezentul Acord vor fi:
 - i) subvenții nesancționabile din punctul de vedere al aplicării taxelor compensatorii⁴;
 - ii) excepții de la acțiunile bazate pe Articolul XVI al G.A.T.T. 1994 și pe Partea a III-a a Acordului privind subvențiile; și
 - iii) excepții de la acțiunile bazate pe anulara sau reducerea, în caz de ne-încălcare a avantajelor concesiilor tarifare care rezultă pentru un alt Membru din Articolul II al G.A.T.T. 1994, în sensul paragrafului 1 b) al Articolului XXIII al G.A.T.T. 1994;
- b) măsurile de sprijin intern care sunt pe deplin conforme cu prevederile Articolului 6 al prezentului Acord, inclusiv vărsămintele directe care sunt conforme cu prevederile din paragraful 5 al respectivului Articol, astfel cum acestea apar în Lista fiecărui Membru, precum și sprijinul intern în limitele nivelurilor *de minimis* și în conformitate cu paragraful 2 al Articolului 6 vor fi:
 - i) excepții de la impunerea de taxe compensatorii cu excepția cazului în care se determină existența unei daune sau a unei amenințări cu dauna în conformitate cu Articolul VI al G.A.T.T. 1994 și cu Partea a V-a a Acordului privind subvențiile și se va face dovada de moderație în privința inițierii oricărei investigații în materie de taxe compensatorii;
 - ii) excepții de la acțiunile bazate pe paragraful 1 al Articolului XVI al G.A.T.T. 1994 sau Articolele 5 și 6 ale Acordului privind subvențiile, cu condiția ca aceste măsuri să nu acorde un sprijin pentru un anumit produs, care să îl depășească pe cel care a fost decis în campania de comercializare 1992; și

⁴ "Taxele compensatorii", atunci când sunt menționate în acest articol, sunt cele care fac obiectul Articolului VI al G.A.T.T. 1994 și al Părții a V-a a Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii.

- iii) excepții de la acțiunile bazate pe anularea sau reducerea, în caz de neviolare a avantajelor concesiilor tarifare care rezultă pentru un alt Membru din Articolul II al G.A.T.T. 1994, în sensul paragrafului 1 b) al Articolului XXIII al G.A.T.T. 1994, cu condiția ca aceste măsuri să nu acorde un sprijin pentru un anumit produs, care să îl depășească pe cel care a fost decis în campania de comercializare 1992.
- c) subvențiile la export care sunt pe deplin conforme cu prevederile Părții a V-a a prezentului Acord astfel cum acestea apar în Lista fiecărui Membru vor fi:
 - i) excepții de la aplicarea taxei compensatorii, numai dacă nu s-a determinat existența unui prejudiciu sau este făcută o amenințare de aceasta în conformitate cu Articolul VI al G.A.T.T. 1994 și cu Partea a V-a Acordului privind subvențiile și se va da dovada de moderație în ceea ce privește inițierea oricărei investigații în materie de taxe compensatorii; și
 - ii) excepții de la acțiunile bazate pe Articolul XVI al G.A.T.T. 1994 sau Articolele 3, 5 și 6 ale Acordului privind subvențiile.

PARTEA a VIII-a

Articolul 14

Măsuri sanitare și fitosanitare

Membrii convin să pună în aplicare Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

PARTEA a IX-a

Articolul 15

Tratament special și diferențiat

1. Recunoscând faptul că tratamentul diferențiat și mai favorabil pentru țările în curs de dezvoltare Membre face parte integrantă din negociere, un tratament special și diferențiat în materie de angajamente va fi acordat în conformitate ca stabilit în prevederile pertinente ale prezentului Acord și încorporate în Listele de concesiuni și de angajamente.
2. Țările-membre în curs de dezvoltare vor avea posibilitatea să pună în aplicare angajamentele de reducere într-o perioadă de cel mult 10 ani. Țările-membre slab dezvoltate nu vor fi ținute să își asume angajamente de reducere.

PARTEA a X-a

Articolul 16

Țările slab dezvoltate și țările în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare

1. Țările-membre dezvoltate vor lua măsurile prevăzute în cazul Deciziei referitoare la măsurile privind efectele negative posibile ale programului de reformă asupra țărilor slab dezvoltate și în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare.
2. Comitetul pentru agricultură va supraveghea, în mod corespunzător, îndeplinirea acestei Decizii.

PARTEA a XI-a

Articolul 17

Comitetul pentru agricultură

Prin acesta se instituie un Comitet pentru agricultură.

Articolul 18

Examinarea aplicării angajamentelor

1. Evoluția punerii în aplicare a angajamentelor negociate în cadrul programului de reformă negociat în Runda Uruguay va fi examinată de Comitetul pentru agricultură.
2. Acest proces de examinare va fi bazat pe notificările pe care Membrii le vor prezenta cu privire la aspecte determinate, la intervale fixe, precum și pe documentația, pe care Secretariatul va putea fi invitat să o elaboreze în vederea facilitării acestui proces.
3. Pe lângă notificările care trebuie prezentate în baza paragrafului 2, vor fi notificate în cele mai scurte termene orice nouă măsură de sprijin intern și orice modificare a unei măsuri existente pentru care se cere exceptarea de la angajamentul de reducere. Notificarea va conține detalii asupra noii măsuri sau a măsurii modificate precum și asupra conformității sale cu criteriile convenite prevăzute fie la Articolul 6, fie în Anexa 2.
4. În procesul de examinare, Membrii vor lua în considerare în mod corespunzător influența ratelor excesive de inflație asupra capacității oricărui Membru de a se conforma angajamentelor sale în materie de sprijin intern.
5. Membrii convin să se consulte anual în Comitetul pentru agricultură în privința participării lor la creșterea normală a comerțului mondial cu produse agricole în cadrul angajamentelor în materie de subvenții la export în baza prezentului Acord.
6. Procesul de examinare va oferi Membrilor posibilitatea să ridice orice problemă de interes pentru punerea în aplicare a angajamentelor, care se înscriu în cadrul programului de reformă astfel cum acestea sunt prevăzute în prezentul Articol.
7. Orice Membru va putea să aducă în atenția Comitetului pentru agricultură orice măsură considerată că ar fi trebuit fi notificată de către un alt Membru.

Articolul 19

Consultări și reglementarea diferendelor

Prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994, astfel elaborate și aplicate prin Înțelegerea prevederilor ce țin de reglementarea diferendelor, se vor supune consultărilor și reglementării diferendelor în conformitate cu prezentul Acord.

PARTEA a XII-a

Articolul 20

Continuarea procesului de reformă

Recunoscând că obiectivul pe termen lung al reducerilor progresive substanțiale ale sprijinului și ale protecției, care determină o reformă fundamentală, este un proces continuu, Membrii convin că negocierile privind continuarea procesului vor fi inițiate cu un an înainte de sfârșitul perioadei de aplicare, ținându-se cont de:

- a) experiența căpătată până la acea dată în aplicarea angajamentelor de reducere;
- b) efectele angajamentelor de reducere asupra comerțului mondial cu produse agricole;

- c) considerentele ne-comerciale, tratamentul special și diferențiat acordat țărilor-membre în curs de dezvoltare și de obiectivul stabilirii unui sistem de comerț pentru produsele agricole care să fie echitabil și axat pe piață, precum și de alte obiective și preocupări menționate în preambulul prezentului Acord; și
- d) alte angajamente care sunt necesare pentru atingerea obiectivului menționat mai sus pe termen lung.

PARTEA a XIII-a

Articolul 21

Prevederi finale

1. Prevederile G.A.T.T. 1994 și ale altor Acorduri comerciale multilaterale, cuprinse în Anexa 1A la Acordul O.M.C., se vor aplica cu condiția prevederilor prezentului Acord.
2. Anexele la prezentul Acord fac parte integrantă din acest Acord.

ANEXA 1

PRODUSE VIZATE

1. Prezentul Acord va acoperi următoarele produse:
 - i) Capitolele 1 la 24 din HS (Clasificatorul internațional al mărfurilor), fără pește și produse din pește, plus*
 - ii) Codul HS 2905.43 (manitol)
Codul HS 2905.44 (sorbitol)
Poziția HS 33.01 (uleiuri esențiale)
Poziția HS 35.01 la 35.05 (materii albuminoide, produse pe bază de amidonuri sau de feculi modificați, produse de lipit)
Codul HS 3809.10 (agenți de apretare sau de finisare)
Codul HS 3823.60 (sorbitol, nedenumit în altă parte)
Pozițiile HS 41.01 la 41.03 (piei)
Poziția HS 43.01 (blănuri brute)
Pozițiile HS 50.01 la 50.03 (mătase brută și deșeuri de mătase)
Pozițiile HS 51.01 la 51.03 (lână și păr de animale)
Pozițiile HS 52.01 la 52.03 (bumbac brut, deșeuri de bumbac și bumbac cardat sau pieptănat)
Poziția HS 53.01 (în brut)
Poziția HS 53.02 (câneapă brută)
2. Prevederile de mai sus nu vor limita lista produselor acoperite de Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

*Desemnările de produse între paranteze nu sunt în mod necesar exhaustive.

ANEXA 2

SPRIJIN INTERN: BAZA PENTRU EXCEPȚIILE DE LA ANGAJAMENTELE DE REDUCERE

1. Măsurile de sprijin intern, care se solicită a fi exceptate de la angajamentele de reducere, vor răspunde unei cerințe fundamentale, respectiv ca efectele lor de distorsionare asupra schimburilor sau efectele lor asupra producției să fie nule sau, cel mult, minime. În consecință, toate măsurile, care se solicită a fi exceptate, vor trebui să fie conforme cu criteriile de bază următoare:
 - a) sprijinul respectiv va fi furnizat în cadrul unui program public finanțat prin fonduri publice (inclusiv renunțări la încasări publice) neimplicând transferuri din partea consumatorilor; și
 - b) sprijinul respectiv nu va avea ca efect să furnizeze un sprijin al prețurilor la producători, precum și criteriilor și condițiilor specifice menționate mai jos, în funcție de politicile respective.

Programe de servicii publice

2. Servicii cu caracter general

Politicile din prezenta categorie implică cheltuieli (sau renunțări la încasări) în raport cu programele din care sunt furnizate servicii sau avantaje agriculturii sau comunității rurale. Ele nu vor implica vărsăminte directe către producători sau prelucrători. Aceste programe, care între altele, le includ pe cele din lista de mai jos, vor fi conforme, criteriilor generale enunțate la paragraful 1 de mai sus și, după caz, condițiilor specifice indicate mai jos:

- a) cercetare, inclusiv cercetarea cu caracter general, cercetarea legată de programe de protecție a mediului înconjurător și programele de cercetare referitoare la produse specifice;
- b) lupta contra paraziților și bolilor, inclusiv măsurile generale și măsurile de produs, cum ar fi sistemele de avertizare rapidă, carantină și eradicarea;
- c) servicii de pregătire profesională, inclusiv mijloacele de pregătire generală și specializată;
- d) servicii de informare și consultanță, inclusiv furnizarea de mijloace destinate să faciliteze transferul de informații și rezultate ale cercetării către producători și consumatori;
- e) servicii de inspecție, inclusiv serviciile cu caracter general și inspecția unor produse specifice, pentru motive de sănătate, securitate, control al calității și de standardizare,
- f) servicii de comercializare și de promovare, inclusiv informațiile asupra piețelor, consultanță și promovare referitoare la produse specifice, dar care să nu cuprindă cheltuielile în scopuri nespecificate care ar putea fi utilizate de către vânzatori pentru scăderea prețului de vânzare sau să confere un avantaj economic direct cumpărătorilor; și
- g) servicii de infrastructură, inclusiv rețelele electrice, drumurile și alte mijloace de transport, piețele și instalațiile portuare, sistemele de alimentare cu apă, barajele și sistemele de drenare și infrastructurile de programe de protecție a mediului înconjurător. În toate cazurile, cheltuielile vor fi destinate exclusiv punerii în funcțiune sau construirii de echipamente și vor exclude furnizarea subvenționată de instalații terminale la nivelul exploatărilor altele decât pentru extinderea rețelelor de servicii publice general disponibile. Nu vor fi incluse subvențiile pentru input-uri sau cheltuieli de exploatare, nici taxele preferențiale de utilizare.

3. Deținerea de stocuri publice în scopuri de securitate alimentară⁵

Cheltuieli (sau încasări la care s-a renunțat) privitoare la formarea și deținerea de stocuri de produse care fac parte integrantă dintr-un program de securitate alimentară definit în legislația națională. Poate fi inclus ajutorul public acordat pentru stocarea privată de produse în cadrul unui astfel de program.

Volumul și formarea acestor stocuri vor corespunde unor obiective predeterminate referitoare numai la securitatea alimentară. Procesul de formare și de livrare a stocurilor va fi transparent din punct de vedere financiar. Cumpărările de produse alimentare de către puterile publice se vor efectua la prețuri curente de piață, iar vânzările de produse provenind din stocuri de securitate la prețuri, care nu vor fi inferioare prețului curent de pe piață intern plătit pentru produsul și calitatea respectivă.

4. Ajutor alimentar intern⁶

⁵ Pentru scopul paragrafului 3 al prezentei Anexe, programele guvernamentale de deținere de stocuri în scop de securitate alimentară în țările în curs de dezvoltare, a căror funcționare este transparentă și realizată conform criteriilor sau directivelor obiective publicate oficial, vor fi considerate ca fiind conforme cu prevederile prezentului paragraf, inclusiv programele, în virtutea cărora stocurile de produse alimentare cu scop de securitate alimentară sunt achiziționate și deblocate la prețuri administrate, cu condiția ca diferența dintre prețul de achiziție și prețul de referință extern să fie luată în considerare în AMS.

^{5&6} Pentru scopul paragrafelor 3 și 4 ale prezentei Anexe, furnizarea de produse alimentare la prețuri subvenționate având ca obiectiv să răspundă necesităților alimentare ale populațiilor sărace urbane și rurale din țările în curs de

Cheltuieli (sau încasări la care s-a renunțat) privitoare la furnizarea de ajutor alimentar intern pentru segmentele de populație aflate în dificultate.

Dreptul de a beneficia de ajutor alimentar va fi determinat în funcție de criterii clar definite legate de obiective în materie de nutriție. Un astfel de ajutor va consta în furnizarea directă de produse alimentare celor interesați sau în furnizarea către cei care îndeplinesc condițiile cerute de mijloace, pentru a le permite să cumpere produse alimentare la prețurile pieței sau la prețuri subvenționate. Cumpărările de produse alimentare de către puterile publice se vor efectua la prețurile curente de piață, iar finanțarea și administrarea ajutorului vor fi transparente.

5. Vărsăminte directe către producători

Sprrijinul furnizat sub formă de vărsăminte directe către producători (sau încasări la care s-a renunțat, inclusiv plățile în natură) care se solicită a fi exceptat de la angajamentele de reducere va fi conform criteriilor de bază enunțate la paragraful 1 de mai sus, precum și criteriilor specifice care se aplică diferitelor tipuri de vărsăminte directe, care sunt enunțate la paragrafele 6 la 13 de mai jos. În cazurile, în care se solicită exceptarea unui tip de vărsământ direct existent sau nou altul decât cele, care sunt specificate la paragrafele 6 la 13, acest vărsământ va trebui să fie conform nu numai criteriilor generale, care sunt enunțate la paragraful 1, dar și criteriilor enunțate la alineatele b) la e) ale paragrafului 6.

6. Sprijinul veniturilor decuplate

- a) Dreptul de a beneficia de vărsăminte cu acest titlu va fi determinat după criterii clar definite, cum ar fi venitul, calitatea de producător sau de proprietar funciar, utilizarea de factori sau nivelul producției în cursul unei perioade de bază definite și fixe.
- b) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va fi condiționată și nici stabilită pe baza tipului sau volumului de producție (inclusiv capetele de animale) realizate de producător în cursul unui an următor perioadei de bază.
- c) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va fi nici condiționată și nici stabilită pe baza prețurilor, interne sau internaționale, aplicabile unei producții realizate în cursul unui an următor perioadei de bază.
- d) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va fi nici condiționată și nici stabilită pe baza de factori de producție folosiți în cursul unui an următor perioadei de bază.
- e) Nu va fi obligatoriu să se producă pentru a se putea beneficia de aceste vărsăminte.

7. Participare financiară a statului la programe de garantare a veniturilor și la programe care stabilesc un dispozitiv de siguranță pentru venituri

- a) Dreptul de a beneficia de vărsăminte cu acest titlu va fi subordonat unei pierderi de venit, determinată exclusiv cu privire la veniturile provenind din agricultură, care depășește 30 la sută din venitul mediu brut sau echivalentul acestuia în termeni de venit net (exclusiv vărsămintele efectuate în cadrul aceluiași programe sau al unor programe similare) pentru cei trei ani precedenți sau pentru o medie de trei ani bazată pe perioada precedentă de cinci ani, cu excluderea celei mai înalte și celei mai scăzute dintre valori. Orice producător care va îndeplini această condiție va avea dreptul să beneficieze de aceste vărsăminte.
- b) Suma acestor vărsăminte va compensa mai puțin de 70 la sută din pierderea de venit a producătorului în cursul anului în care el dobândește dreptul de a beneficia de acest ajutor.

dezvoltare pe o bază regulată la prețuri rezonabile va fi considerată ca fiind conformă cu prevederile acestui paragraf.

- c) Suma oricărui vărsământ de acest gen va trebui să se bazeze exclusiv pe venit, ea nu va depinde de tipul și volumul producției (inclusiv capetele de animale) realizate de producător, nici de prețurile, interne sau internaționale, aplicabile acestei producții și nici de factorii de producție utilizați.
 - d) În cazurile în care un producător beneficiază în același an de vărsăminte în baza prezentului paragraf, precum și în baza paragrafului 8 (ajutor în caz de catastrofe naturale), totalul acestor vărsăminte va fi mai mic de 100 la sută din pierderea totală pe care o va fi suferit.
8. Vărsăminte (efectuate fie direct, fie printr-o participare financiară a statului la programe de asigurare a recoltei) cu titlu de ajutor în caz de catastrofe naturale
- a) Dreptul de a beneficia de astfel de vărsăminte nu va exista decât după ce autoritățile publice vor fi recunoscut oficial că s-a produs sau se produce o catastrofă naturală sau o calamitate similară (inclusiv epidemii, infestări cu paraziții, accidente nucleare și războaie pe teritoriul Membrului respectiv), el va fi condiționat de o pierdere de producție care să depășească 30 la sută din producția medie a celor trei ani precedenți sau din media trianuală bazată pe cei cinci ani precedenți cu excluderea valorii celei mai înalte și celei mai scăzute.
 - b) Vărsămintele prevăzute în caz de catastrofă nu vor fi efectuate decât pentru pierderile de venit, de animale (inclusiv vărsămintele privind tratamentul veterinar al animalelor), de terenuri sau de alți factori de producție, determinate de catastrofa naturală respectivă.
 - c) Vărsămintele nu vor compensa mai mult decât costul total de înlocuire a pierderilor și nu vor condiționa sau specifica tipul sau cantitatea producției viitoare.
 - d) Vărsămintele, efectuate în timpul unei catastrofe, nu vor depăși nivelul pentru împiedicarea sau atenuarea unor noi pierderi, astfel cum acestea sunt definite la alineatul b) de mai sus.
 - e) În cazurile în care un producător beneficiază în același an de vărsăminte în baza prezentului paragraf și în baza paragrafului 7 (programe de garantare a veniturilor și programe de constituire a unui dispozitiv de siguranță a veniturilor), totalul acestor vărsăminte va fi mai mic de 100 la sută din pierderea totală pe care o va fi suferit.
9. Asistență pentru ajustare structurală acordată prin programe de încurajare a producătorilor pentru încetarea activităților
- a) Dreptul de a beneficia de vărsăminte cu acest titlu va fi determinat pe bază de criterii clar definite în programe vizând facilitarea încetării activității de către persoane angajate în producții agricole comercializabile sau trecerea lor în activități neagricole.
 - b) Vărsămintele vor fi condiționate de abandonarea totală și permanentă a producțiilor agricole comercializabile.
10. Asistență pentru ajustare structurală acordată prin programe de retragere a resurselor de producție
- a) Dreptul de a beneficia de vărsăminte cu acest titlu va fi determinat pe bază de criterii clar definite în programe vizând retragerea din producția de produse agricole comercializabile de terenuri sau alte resurse, inclusiv animale.
 - b) Vărsămintele vor fi condiționate de retragerea pământului din producția agricolă comercializabilă timp de trei ani cel puțin și, în cazul animalelor de sacrificare sau de lichidare lor permanentă și definitivă.

- c) Vărsămintele nu vor comporta nici cerințe și nici specificări cu privire la alte utilizări ale acestor terenuri sau ale altor resurse, care implică producția de produse agricole comercializabile.
- d) Vărsămintele nu vor depinde de tipul sau de cantitatea producției, nici de prețurile interne sau internaționale, aplicabile producției realizate pe terenurile sau cu alte resurse care rămân destinate producției.

11. Asistență pentru ajustare structurală acordată prin sprijinirea investițiilor

- a) Dreptul de a beneficia de vărsăminte cu acest titlu va fi determinat pe bază de criterii clar definite în programe publice vizând sprijinirea restructurării financiare sau materiale a activităților unui producător pentru a răspunde unor dezavantaje structurale a căror existență va fi fost demonstrată în mod efectiv. Dreptul de a beneficia de acest gen de programe va putea de asemenea să se bazeze pe un program public clar definit pentru reprivatizarea terenurilor agricole.
- b) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va depinde de și nu va fi stabilită pe baza tipului sau a volumului de producție (inclusiv capetele de animale) realizată de producător în cursul oricărui an următor perioadei de bază cu excepția cazului prevăzut la alineatul e) de mai jos.
- c) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va depinde de și nu va fi stabilită pe baza prețurilor, interne sau internaționale, aplicabile unei producții realizate în cursul unui an următor perioadei de bază.
- d) Vărsămintele nu vor fi efectuate decât în perioada necesară realizării investiției pentru care au fost acordate.
- e) Vărsămintele nu vor fi condiționate de nici un fel de obligație sau indicație privind produsele agricole care trebuie produse de către beneficiari, cu excepția să nu producă un anumit produs determinat.
- f) Vărsămintele vor fi limitate la suma necesară pentru compensarea dezavantajului structural.

12. Vărsăminte în baza programelor de protecție a mediului înconjurător

- a) Dreptul de a beneficia de aceste vărsăminte va fi determinat în cadrul unui program public clar definit de protecție sau de conservare a mediului înconjurător și va depinde de respectarea condițiilor specifice prevăzute în acest program public, inclusiv a condițiilor referitoare la metodele de producție sau la input-uri.
- b) Suma vărsămintelor va fi limitată la costurile suplimentare sau la pierderile de venit decurgând din respectarea programului public.

13. Vărsăminte în baza programelor de asistență regională

- a) Dreptul de a beneficia de aceste vărsăminte va fi limitat la producătorii din regiunile defavorizate. Fiecare regiune de acest tip trebuie să fie o zonă geografică precis determinată având o identitate economică și administrativă definită, considerată ca defavorizată pe baza unor criterii neutre și obiective clar prevăzute în legislație sau în reglementare și care să indice că dificultățile regiunii sunt imputabile unor circumstanțe care nu sunt numai trecătoare.
- b) Pentru un an dat, suma acestor vărsăminte nu va depinde și nici nu va fi stabilită pe baza tipului sau volumului producției (inclusiv capetele de animale) realizate de către producător în cursul unui an următor perioadei de bază, cu excepția cazului în care este vorba să se reducă această producție.

- c) Peste un an dat, suma acestor vărsăminte nu va depinde și nici nu va fi stabilită pe baza prețurilor, interne sau internaționale, aplicabile unei producții realizate în cursul unui an următor perioadei de bază.
- d) Vărsămintele vor fi disponibile numai pentru producătorii din regiunile care îndeplinesc condițiile cerute, însă vor fi general disponibile pentru toți producătorii din aceste regiuni.
- e) În cazul în care sunt legate de factorii de producție, vărsămintele vor fi efectuate într-o rată scăzătoare, dacă se depășește pragul fixat pentru factorul respectiv.
- f) Vărsămintele vor fi limitate la costurile suplimentare sau la pierderile de venit care decurg din realizarea unei producții agricole în regiunea respectivă.

ANEXA 3

SPRIJIN INTERN: CALCULUL MĂSURII GLOBALE DE SPRIJIN

1. Sub rezerva prevederilor Articolului 6, o măsură globală de sprijin (AMS) va fi calculată în mod individual pentru fiecare produs agricol inițial care beneficiază de un sprijin al prețurilor de piață, de vărsăminte directe fără excepții, sau de orice altă subvenție care nu este exceptată de la angajamentul de reducere ("alte politici fără excepții"). Sprijinul care nu vizează produse determinate va fi totalizat într-un AMS altfel decât pe produs, în termeni de valoare monetară totală.
2. Subvențiile prevăzute la paragraful 1 vor cuprinde atât cheltuielile bugetare cât și încasările, la care s-a renunțat de către puterile publice sau agenții acestora.
3. Sprijinul la nivelurile național și sub-național va fi inclus.
4. Prelevările sau taxele agricole specifice plătite de producători vor fi scăzute din AMS.
5. AMS calculat, așa cum se indică mai jos, pentru perioada de bază va constitui perioada de bază pentru aplicarea angajamentului de reducere a sprijinului intern.
6. Pentru fiecare produs agricol inițial se va stabili un AMS specific, exprimat în valoare monetară totală.
7. AMS va fi calculat cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări a produsului agricol inițial considerat. Măsurile referitoare la prelucrătorii agricoli vor fi incluse în măsura în care ele aduc avantaje producătorilor de produse agricole inițiale.
8. Sprijinul prețurilor de piață: sprijinul prețurilor de piață va fi calculat pe baza diferenței între un preț de referință extern fix și prețul administrat aplicat, înmulțit cu cantitatea produsă, care poate beneficia de prețul administrat aplicat. Vărsămintele bugetare efectuate pentru menținerea acestei diferențe, așa cum sunt costurile de cumpărare sau de stocare, nu vor fi incluse în ASM.
9. Prețul de referință extern fix va fi stabilit pe baza anilor 1986-1988 și va fi în general valoarea medie unitară FOB a produsului agricol inițial considerat într-o țară exportatoare netă și valoarea medie unitară CIF a produsului agricol inițial considerat într-o țară importatoare netă în perioada de bază. Prețul de referință fix va putea fi ajustat după necesități, pentru a se ține cont de diferențele de calitate.
10. Vărsăminte directe fără aplicarea de excepții: vărsămintele directe fără excepții, care depind de o diferență între prețuri vor fi calculate, fie pe baza diferenței între prețul de referință fix și prețul administrat aplicat înmulțit cu cantitatea produsă, care poate beneficia de prețul administrat, fie pe baza cheltuielilor bugetare.

11. Prețul de referință fix va fi stabilit pe baza anilor 1986-1988 și va fi în general prețul real utilizat pentru determinarea nivelurilor de vărsământ.
12. Vărsămintele directe fără aplicarea de excepții care sunt bazate pe alți factori decât prețul vor fi calculate pe baza cheltuielilor bugetare.
13. Alte măsuri fără aplicarea de excepții, inclusiv subvențiile pentru input-uri și alte politici precum măsurile de reducere a costului de comercializare: valoarea acestor măsuri va fi măsurată pe baza cheltuielilor bugetare publice sau, în cazurile în care utilizarea cheltuielilor bugetare nu reflectă întreaga întindere a subvenției respective, baza de calcul a subvenției va fi diferența între prețul produsului sau serviciului subvenționat și un preț de piață reprezentativ pentru un produs sau serviciu similar înmulțit cu cantitatea produsului sau serviciului respectiv.

ANEXA 4

SPRIJIN INTERN: CALCULUL MĂSURII ECHIVALENTE DE SPRIJIN

1. Sub rezerva prevederilor Articolului 6, măsuri echivalente de sprijin vor fi calculate în ceea ce privește toate produsele agricole inițiale în cazurile în care există un sprijin al prețurilor de piață astfel cum este definit în Anexa 3 dar pentru care calculul acestei componente a AMS nu este realizabil. Pentru aceste produse, nivelul de bază ce se utilizează pentru punerea în aplicare a angajamentelor de reducere a sprijinului intern va cuprinde o componentă de susținere a prețurilor de piață exprimată sub formă de măsuri echivalente ale sprijinului în baza paragrafului 2 de mai jos, precum și orice vărsământ direct și orice alt sprijin fără excepție, care vor fi evaluate conform paragrafului 3 de mai jos. Sprijinul la nivelurile național și sub-național va fi inclus.
2. Măsurile echivalente de sprijin prevăzute la paragraful 1 vor fi calculate individual pentru toate produsele agricole inițiale cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări care beneficiază de un sprijin al prețurilor de piață și pentru care calculul componente AMS de sprijin a prețurilor de piață nu este realizabil. Pentru aceste produse agricole inițiale, măsurile echivalente ale sprijinului prețurilor de piață vor fi determinate prin utilizarea prețului administrat aplicat și a cantității produse care îndeplinește condițiile cerute pentru a beneficia de aceste prețuri sau, în cazul în care acesta nu va fi practicat, pe bază de cheltuieli bugetare utilizate pentru menținerea prețului de producție.
3. În cazul în care produse agricole inițiale la care se referă paragraful 1 fac obiectul unor vărsăminte directe fără excepție sau al oricărei subvenții pe produs fără excepție de la angajamentul de reducere, măsurile echivalente de sprijin referitoare la aceste măsuri vor fi fundamentate pe calcule efectuate ca și pentru componentele corespunzătoare ale AMS-ului (a se vedea paragrafele 10 la 13 ale Anexei 3).
4. Măsurile echivalente de sprijin vor fi calculate pe baza sumei subvenției cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări a produsului agricol inițial considerat. Măsurile vizând prelucrătorii agricoli vor fi incluse în măsura în care de acestea beneficiază producătorii de produse agricole inițiale. Suma corespunzând prelevărilor sau taxelor agricole specifice plătite de producători va fi dedusă din măsurile echivalente de sprijin.

ANEXA 5

TRATAMENT SPECIAL PRIVIND PARAGRAFUL 2 AL ARTICOLULUI 4

Secțiunea A

1. Prevederile paragrafului 2 al Articolului 4 nu se vor aplica, de la intrarea în vigoare a Acordului O.M.C., unui produs agricol primar și nici produselor prelucrate și/sau preparate din acesta ("produse desemnate") pentru care sunt îndeplinite condițiile care urmează (tratament denumit în continuare "tratament special"):
 - a) importurile de produse desemnate au reprezentat mai puțin de 3 la suta din consumul intern corespunzător în perioada de bază 1986-1988 ("perioada de bază");
 - b) nici o subvenție de export nu a fost acordată de la începutul perioadei de bază pentru produsele desemnate;
 - c) sunt aplicate măsuri efective de restricționare a producției produsului agricol primar;
 - d) aceste produse sunt desemnate prin simbolul "ST - Anexa 5" în Secțiunea I-B din Partea I din Lista unui Membru anexată la Protocolul de la Marrakesh ca făcând obiectul unui tratament special care reflectă factori cu conținut ne-comercial, precum securitatea alimentară și protecția mediului înconjurător;
 - e) posibilitățile de acces minim pentru produsele desemnate reprezintă, astfel cum se specifică în Secțiunea I-B din Partea I din Lista Membrului respectiv, 4 la sută din consumul intern de produse desemnate în timpul perioadei de bază pornind cu începutul primului an al perioadei de punere în aplicare și, ulterior, sunt majorate cu 0,8 la sută din consumul intern corespunzător perioadei de bază, în fiecare an pe parcursul perioadei de punere în aplicare rămase.
2. La începutul oricărui an al perioadei de punere în aplicare, un Membru va putea înceta să aplice tratamentul special pentru produsele desemnate, conformându-se prevederilor paragrafului 6. În acest caz, Membrul respectiv va menține posibilitățile de acces minime deja în vigoare în acel moment și va majora posibilitățile de acces minime cu 0,4 la sută din consumul intern corespunzător perioadei de bază în fiecare an pe parcursul perioadei de punere în aplicare rămase. Ulterior nivelul posibilităților de acces minime, care rezultă din această formulă în ultimul an al perioadei de punere în aplicare va fi menținut în Lista Membrului respectiv.
3. Orice negociere asupra problemei, dacă tratamentul special prevăzut la paragraful 1 va putea fi menținut după sfârșitul perioadei de punere în aplicare, va fi finalizată în limita a însăși perioadei de punere în aplicare, în cadrul negocierilor prevăzute la Articolul 20 al prezentului Acord, ținându-se cont de factorii de natură ne-comercială.
4. Dacă, ca urmare a negocierii menționate la paragraful 3, se convine ca un Membru poate continua să aplice tratamentul special, acel Membru va acorda concesiile suplimentare și acceptabile care vor fi fost determinate în această negociere.
5. În cazul în care tratamentul special nu va fi menținut la sfârșitul perioadei de punere în aplicare, Membrul respectiv va aplica prevederile paragrafului 6. În acest caz, după sfârșitul perioadei de punere în aplicare, posibilitățile de acces minime pentru produsele desemnate vor fi menținute la nivelul de 8 la suta din consumul intern corespunzător perioadei de bază în Lista Membrului respectiv.
6. Măsurile la frontieră altele decât taxele vamale propriu-zise aplicabile pentru produsele desemnate vor face obiectul prevederilor paragrafului 2 al Articolului 4 pornind cu începutul anului în care tratamentul special va înceta să fie aplicat. Produsele respective vor fi supuse unor taxe vamale propriu-zise, care vor fi consolidate în Lista Membrului

respectiv și aplicate, pornind cu începutul anului în care tratamentul special va înceta și ulterior, la nivelurile care vor fi fost aplicabile dacă o reducere de până la 15 la sută ar fi fost aplicată în timpul perioadei de punere în aplicare prin tranșe anuale egale. Aceste taxe vor fi stabilite în baza echivalentelor tarifare care vor fi calculate în conformitate cu liniile directoare prevăzute în Apendicele la prezenta anexă.

Secțiunea B

7. Prevederile paragrafului 2 al Articolului 4 nu se vor aplica nici de la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. la un produs agricol primar care este alimentul de bază predominant al regimului tradițional al populației unei țări în curs de dezvoltare Membre și pentru care condițiile de mai jos, altele decât cele care sunt specificate la paragraful 1a) la 1b) în măsura în care ele se aplică produselor considerate, sunt îndeplinite:
 - a) posibilitățile de acces minime pentru produsele considerate, astfel cum se specifică în Secțiunea I-B a Părții I din Lista țării în curs de dezvoltare Membră respective, corespund la 1 la sută din consumul intern pentru produsele considerate în timpul perioadei de bază pornind cu începutul primului an al perioadei de punere în aplicare și sunt majorate prin tranșe anuale egale pentru a atinge 2 la sută din consumul intern corespunzător în cursul perioadei de bază la începutul celui de al cincilea an al perioadei de punere în aplicare. De la începutul celui de al șaselea an al perioadei de punere în aplicare, posibilitățile de acces minime pentru produsele considerate corespund cu 2 la sută din consumul intern corespunzător în timpul perioadei de bază și sunt majorate în tranșe anuale egale pentru a atinge 4 la sută din consumul intern corespunzător în timpul perioadei de bază până la începutul celui de al zecelea an. Ulterior, nivelul posibilităților de acces minime care rezultă din această formulă în cel de al zecelea an va fi menținut în Lista țării în curs de dezvoltare Membre respective;
 - b) posibilități corespunzătoare de acces pe piață au fost prevăzute pentru alte produse în baza prezentului acord.
8. Orice negociere asupra problemei dacă tratamentul special prevăzut la paragraful 7 va putea fi menținut după sfârșitul celui de al zecelea an, care urmează începutului perioadei de punere în aplicare, va fi inițiată și finalizată pe parcursul a celui de a 10 an inclusiv, care urmează începutului perioadei de punere în aplicare.
9. Dacă ca urmare a negocierii menționate la paragraful 8, se convine că un Membru poate să continue să aplice tratamentul special, acel membru va acorda concesiile suplimentare și acceptabile care vor fi fost determinate în timpul acestei negocieri.
10. În cazul în care tratamentul special prevăzut la paragraful 7 nu va fi menținut după cel de al zecelea an care urmează începutului perioadei de punere în aplicare, produsele considerate vor face obiectul unor taxe vamale propriu-zise, stabilite pe baza unui echivalent tarifar care va fi calculat în conformitate cu liniile directoare cuprinse în Apendicele la prezenta anexă și care vor fi consolidate în Lista Membrului respectiv. În celelalte privințe, se vor aplica prevederile paragrafului 6, astfel cum acestea sunt modificate prin tratamentul special și diferențiat pertinent acordat țărilor în curs de dezvoltare Membre în conformitate cu prezentului Acord.

Apendicele la Anexa 5

Linii directoare pentru calcularea echivalenților tarifari în scopurile specifice prevăzute la paragrafele 6 și 10 ale prezentei anexe

1. Calculul echivalenților tarifari, exprimați în taxe fie *ad valorem*, fie specifice, se va face în mod transparent pe baza diferenței efective între prețurile interne și prețurile externe. Datele utilizate vor fi cele ale anilor 1986-1988.

Echivalenții tarifari:

- a) vor fi în principal stabiliți la nivel de poziții HS la patru cifre;
 - b) vor fi stabiliți la nivelul pozițiilor HS la șase cifre sau la un nivel mai detaliat de fiecare dată când aceasta va fi adecvat;
 - c) vor fi în general stabiliți, pentru produsele prelucrate și/sau preparate prin înmulțirea echivalent(ului)(ilor) tarifar(i) specific (i) care corespund (e) produs(ului) (elor) agricol(e) primar(e) cu proporți(a)(ile) în valoare sau, după caz, în mărimi fizice pe care produs(ul)(ele) agricol(e) primar(e) o/le dețin(e) în produsele prelucrate și/sau preparate, și ținându-se cont, în cazul în care aceasta va fi necesar, de orice element suplimentar care în acel moment oferă protecție ramurii de producție.
2. Prețurile externe vor fi, în general, valorile unitare medii CIF efective pentru țara importatoare. În cazurile în care valorile unitare medii CIF nu vor fi disponibile sau adecvate, prețurile externe:
 - a) vor fi valorile unitare medii CIF adecvate ale unei țări apropiate; sau
 - b) vor fi estimate pornindu-se de la valorile unitare medii FOB ale unui/unor mare/mari exportator(i) ales (i) în mod adecvat, majorate cu suma estimativă a cheltuielilor de asigurare, de transport și a altor cheltuieli pertinente suportate de către țara importatoare.
 3. Prețurile externe vor fi integral transformate în moneda națională pe baza cursului de schimb anual mediu al pieței pentru aceeași perioadă ca cea la care se referă datele referitoare la prețuri.
 4. Prețul intern va fi general un preț cu ridicata reprezentativ care prevalează pe piața internă, sau o estimare a acestui preț în cazurile în care nu există date adecvate disponibile.
 5. Echivalenții tarifari inițiali vor putea fi ajustați, în cazul în care va fi necesar, pentru a se ține cont de diferențele de calitate sau de varietate printr-un coeficient adecvat.
 6. În cazurile în care un echivalent tarifar care rezultă din prezentele linii directoare va fi negativ sau inferior nivelului consolidat în vigoare, echivalentul tarifar inițial va putea fi stabilit la acest nivel sau pe baza ofertelor naționale referitoare la produsul respectiv.
 7. În cazurile în care nivelul unui echivalent tarifar rezultat din directivele de mai sus va fi ajustat, Membrul respectiv va acorda, la cerere, toate posibilitățile de consultare în vederea negocierii de soluții adecvate.